



PROJE BAŞLIĞI	Arpa Islah Araştırmaları
PROJE NUMARASI	TAGEM/TBAD/Ü/23/A7/P1/5999
PROJE LİDERİ	Şah İsmail CERİT
ARAŞTIRMACILAR	Sevgi AVCI, İlker TOPAL, M Sait KARACA, Sadi GÜR, Çiğdem Meçitoğlu GÜÇBİLMEZ
YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü
BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ TARİHİ	2023-2027
PROJE KAYNAĞI VE BÜTÇESİ	TAGEM-300000
PROJE DAİRESİ	Tarla Bitkileri Daire Başkanlığı
PROJE ÖZETİ:	<p>Ülkemizde buğdaydan sonra en fazla tarımı yapılan ürün olan arpa, Orta Anadolu'da ve geçit bölgelerinde önemli bir ekim alanına sahiptir. Arpa önemli ölçüde hayvan beslemede bir kısmı da malt ve diğer bazı endüstri kollarında hammadde olarak kullanılmaktadır. Ülkemiz ve bölgemiz açısından ihtiyaç duyulan arpayı ekolojik ve ekonomik kaynaklarımızı en etkin bir şekilde değerlendirerek karşılayabilmek ve birim alandan en yüksek verim ve kalitede ürün elde edebilmek için yeni arpa çeşitlerine duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.</p> <p>Ülkenin ve bölgenin ihtiyaçlarına cevap verecek, üreticinin gelir seviyesini artıracak yüksek verimli, çevresel stres faktörlerine dayanıklı veya toleranslı kaliteli arpa hat ve çeşitleri geliştirmek hedeflenmektedir.</p> <p>Projede; Enstitüde yürütülen özel amaçlı melezleme çalışmalarından elde edilen melez populasyonlar, Ülkesel serin iklim tahılları arpa ıslah programı kapsamında sağlanan açılan generasyon kademesindeki arpa populasyonları, yerel çeşit populasyonları, yurt içi ve yurt dışı kaynaklı temin edilen çeşit, hat ve populasyonlar materyal olarak kullanılacaktır. Projede ıslah metodlarının tümünden (melezleme, introduksiyon, seleksiyon, biyoteknoloji) yeri ve zamanı geldikçe yararlanılacaktır. Açılan generasyonların seleksiyonunda modifiye bulk (değiştirilmiş toptan seçme) yöntemi kullanılacaktır. Melezleme ıslahında F2-F4 (açılan generasyon) kademelerinde seçilen populasyonlar bulk edilerek bir üst kademeye aktarılacaktır. F5 kademesinde tek başak sırası, F6'da Gözlem Bahçesi olarak değerlendirilecek olan materyal, daha sonra ön verim, verim ve bölge verim denemeleri şeklinde ölçme ve değerlendirmelere tabi tutularak yeni çeşit adayları belirlenmeye çalışılacaktır. Bu çalışmalarda enstitüye ait iki sabit lokasyon ve ihtiyaca göre bölgeyi temsil eden daha fazla sayıda lokasyon kullanılacaktır.</p> <p>Proje kapsamında geliştirilecek olan yüksek verimli, kaliteli, çevresel stres şartlarına dayanıklı veya toleranslı arpa çeşitleriyle; Ülkemizdeki toplam arpa üretimini artırmak, arpaya dayalı yem sanayinin ihtiyaçlarını karşılamak, bilhassa Orta Anadolu Bölgesinde yetersiz ve düzensiz yağış alan tarım alanlarıyla, tuzlu ve alkali topraklardan daha etkin faydalanmayı sağlamak ve böylece çiftçilerimizin gelir düzeyini artırmak, bu projenin beklenen yararlarıdır.</p>
ANAHTAR KELİMELEER:	Arpa, Islah, melezleme, çeşit, Orta Anadolu